

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Факультет документальних комунікацій та менеджменту
Кафедра бібліотекознавства і бібліографії

***Звітна наукова конференція
викладачів, аспірантів, співробітників
і студентів РДГУ***

21 лютого 2013 р.

***Секція «Актуальні проблеми
бібліотекознавства і бібліографії»***

УДК 02
ББК 78
З—42

Звітна наукова конференція викладачів, аспірантів, співробітників і студентів РДГУ, 21 лют. 2013 р. Секція «Актуальні проблеми бібліотекознавства і бібліографії» / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. — Рівне : РДГУ, 2013. — 95 с.

Збірник складений на основі матеріалів секції наукової конференції, проведеної кафедрою бібліотекознавства і бібліографії Рівненського державного гуманітарного університету. До нього увійшли тексти і тези доповідей, в яких розглядаються актуальні питання книгознавства, бібліотекознавства і бібліографії в Україні.

Редакційна колегія:

ЖУК В. М. — відповідальний редактор.

Члени редколегії:

ШВЕЦОВА Г. М., ТРАЧУК Л. Ф., МІЛЯСЕВИЧ І. В.

Рекомендовано до друку методичною секцією Ради факультету ДКМ Рівненського державного гуманітарного університету, протокол № 6 від 28 лютого 2013 р.

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2013 р.

Комп'ютерні та телекомунікаційні засоби впливають на всі напрямки краєзнавчої діяльності. Проте найбільше їх вплив виявляється в таких напрямках: підвищення доступності краєзнавчих ресурсів, поліпшення обміну краєзнавчою інформацією, покращення її зберігання.

УДК [027.7:025.5]:378.147.111

Марчук Наталія

ІНФОРМАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ РДГУ НА ДОПОМОГУ САМОСТІЙНІЙ РОБОТІ СТУДЕНТІВ

Девізом нового інформаційного суспільства проголошується інтелектуальна конкурентноспроможність. Одним із важливих факторів конкурентноспроможності фахівця на ринку праці є його вміння навчатися самостійно здобувати нові знання, застосовувати вже набуті в нових умовах та професійних ситуаціях, креативно мислити і приймати нестандартні рішення. Такі навички ефективно формуються в молодих людей під час навчання у вищих навчальних закладах. Тому правильна організація інформаційної діяльності на допомогу самостійній роботі студентів є одним із найважливіших завдань університетської бібліотеки.

Сьогодні інформаційна діяльність наукової бібліотеки Рівненського державного гуманітарного університету здійснюється за такими напрямками:

1. Організація інформаційної підготовки студентів у бібліотеці.
2. Створення якісного довідково-бібліографічного апарату (бібліографічного ресурсу) бібліотеки для ефективного довідково-бібліографічного обслуговування.
3. Підготовка та видання бібліографічних посібників та їх популяризація.
4. Якісна рекламна діяльність бібліотеки на допомогу самостійній роботі студентів.

Найвищим рівнем самостійної роботи студентів є науково-дослідна діяльність. Цьому сприяє відповідна організація їх інформаційної підготовки. Для реалізації цієї мети, в науковій бібліотеці плануються і проводяться комплексні заняття з «Основ

інформаційної культури» на всіх перших курсах. Також на III курсах (та ін.) проводяться спеціальні заняття, на яких студентів навчають правильно організувати свою навчальну і наукову діяльність.

При проведенні цих занять враховуються такі завдання:

- розвиток комунікативних умінь у системі «людина-комп'ютер»;
- вивчення термінології в сфері інформаційної культури;
- ефективне використання бібліотечних фондів, бібліографічних джерел та інших видів інформації;
- формування вмінь використання інформаційних ресурсів, пошук інформації в автоматизованій бібліографічній системі «УФД/Бібліотека», оцінка якості знайденого матеріалу, обробка інформації;
- розвиток навичок діяльності в інформаційному середовищі.

Отже, ефективність самостійної роботи студентів значною мірою залежить від рівня їх інформаційної культури, від уміння орієнтуватися в інформаційному просторі сучасної бібліотеки з її значними інформаційними ресурсами, представленими як у традиційному вигляді, так і на сучасних електронних носіях.

Для здійснення ефективної інформаційної діяльності на допомогу самостійній роботі студентів науковою бібліотекою створено якісний довідково-бібліографічний апарат (ДБА) традиційний та електронний, що постійно поповнюється та вдосконалюється.

Електронний каталог (ЕК) був започаткований у 2002 р і сьогодні містить майже 170 тис. записів. ЕК є машинозчитуваним бібліотечним каталогом, який поєднує в собі функції абеткового, систематичного й предметного каталогів, а також систематичної картотеки статей із періодичних видань та збірників. Він є універсальний за змістом; розкриває склад і зміст фонду документів різними мовами незалежно від носіїв інформації, на яких вони представлені (друковані, аудіовізуальні, електронні). Електронний каталог передбачає вільний доступ до фондів бібліотеки й реалізацію багатоаспектного пошуку інформації. Доступ до нього здійснюється як у локальній мережі бібліотеки, так і через веб-портал. Але традиційні карткові каталоги бібліотеки залишаються актуальними, адже поки що тільки вони

можуть задовольнити різноманітні інформаційні запити користувачів у повному обсязі. Постійний контроль за якістю каталогів і картотек, а також їх удосконалення дає змогу створити таку інформаційно-пошукову систему бібліотеки, яка практично запобігає втраті інформації, забезпечує максимальну оперативність і повноту пошуку, що якісно задовольняє інформаційні запити користувачів.

Одним із важливих завдань наукової бібліотеки РДГУ є створення власних інформаційно-бібліографічних ресурсів. Здійснюється випуск вторинних джерел інформації — бібліографічних покажчиків, рекомендаційних списків, у т. ч. і нових надходжень, інформаційних письмових оглядів літератури тощо. Тематика підготовлених бібліографічних видань відповідає актуальним питанням розвитку сучасної освіти. Наприклад: «Педагогічні інновації: теорія і практика», «Соціалізація особистості як психологічна проблема», «Україна і Болонський процес», «Акмеологія — нова якість освіти», «Дидактичні технології у вищих навчальних закладах», «Педагогіка вищої школи», «Психічна допомога особистості: сучасний стан та перспективи розвитку» та ін.

Окрему групу бібліографічних посібників бібліотеки становлять бібліографічні покажчики про життя і діяльність видатних педагогів, психологів, письменників. Серед них такі як: «Зигмунд Фрейд та теорія і практика психоаналізу», «Павлов І. П. та психологія і педагогіка ХХІ століття», «Лев Виготський: культурно-історична теорія розвитку вищих психічних функцій і вчення про особистість», «Педагогічне мислення в контексті методичної спадщини А. С. Макаренка і сучасної педагогіки».

Крім цього, бібліотека продовжує видавати серію персональних біобібліографічних покажчиків серії «Академіки, доктори наук, професори РДГУ». На сьогодні вже підготовлено 18 випусків. Також видано перший том біобібліографічного посібника «РДГУ в персоналіях», до якого увійшли праці 10 вчених-педагогів університету. Нові надходження літератури до наукової бібліотеки постійно відображаються в інформаційному бюлетені, який видається за такими серіями: «Педагогіка», «Психологія», «Мовознавство», «Літературознавство», «Історія», «Економіка», «Природничо-наукова література», «Інформатика і обчислювальна

техніка» та ін. Науковий доробок університету щорічно висвітлюється у покажчику «Друковані праці РДГУ» (на сьогодні це 5 випусків). Всі ці бібліографічні посібники спонукають студентів до самостійного навчання, сприяють проведенню наукових досліджень, пропагують наукові досягнення університету.

Важливим напрямом інформаційної діяльності наукової бібліотеки на допомогу самостійній роботі студентської молоді є реклама. Вона покликана залучати студентів до бібліотеки, формувати у них позитивне емоційне ставлення до неї, давати не тільки загальне уявлення про бібліотеку, але і максимально інформувати про її ресурси та послуги [4]. Інший аспект її впливу — спонукання до самостійного навчання студентів: відвідування бібліотеки, її заходів, звернення до довідково-пошукового апарату. Є ще один важливий аспект реклами — вона формує імідж бібліотеки, допомагає виділити саме цю бібліотеку з ряду інших, закладає в свідомість користувачів її неповторний вигляд і формує певні читацькі асоціації. І якщо вони позитивні, то це позначається на діях користувачів — відвідуванні бібліотеки, взаємодії з її працівниками.

Крім звичайної, друкованої (буклети, стенди, оголошення, логотип бібліотеки), у науковій бібліотеці РДГУ діє і електронна реклама, яка розміщена на сайті бібліотеки. Але сьогодення вимагає нових методів, нестандартних рішень, оригінальних ідей. Цього можна досягти постійно підвищуючи рівень бібліотечної реклами. Особливо це стосується реклами сайту.

Інформаційна функція бібліотеки є лише частиною її повсякденної діяльності. У той же час бібліотека — складова інформаційної структури вищого навчального закладу, а якщо врахувати її доступ до мережі Інтернет, то й елемент глобального інформаційного середовища. Тому освітня функція бібліотеки, що спрямована на популяризацію та розкриття власних інформаційних ресурсів та ресурсів Інтернет, дає студентам необхідну підготовку для грамотного використання існуючих інформаційних продуктів і послуг у самостійній роботі.

Список літератури

1. Грипич С. Наукова бібліотека Рівненського державного гуманітарного університету: основні аспекти діяльності / С. Грипич // Звітна наукова конференція викладачів, аспірантів, співробітників і студентів РДГУ, 10 берез. 2011 р. : секція «Актуал. проблеми бібліотекознавства і бібліогр.» / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Ф-т докум. комунікацій та менедж., Каф. бібліотекозн. і бібліогр. ; [редкол.: В. М. Жук, Г. М. Швецова, І. В. Міляевич, Л. Ф. Трачук]. — Рівне : [РДГУ], 2011. — С. 23—26.
2. Краснова Е. А. Место библиотеки в информационном обеспечении вуза / Е. А. Краснова, А. Ф. Аменд // Библиотечное дело — XXI век. — 2007. — № 1. — С. 55—61.
3. Мац Л. В. Самостоятельная работа студентов в информационном пространстве библиотеки [Электронный ресурс] / Л. В. Мац, Ф. С. Лесев. — Режим доступа : http://librar.org.ua/sections_load.php?s=libraries&id=2936. — Название с экрана.
4. Пасмор Н. П. Бібліотечно-інформаційне забезпечення самостійної роботи студентів : монографія / Н. П. Пасмор. — К. : Кондор, 2006. — 113 с.

УДК 027.7:09

Купрунець Валентина

ПАСПОРТИЗАЦІЯ КНИЖКОВИХ КОЛЕКЦІЙ ТА ЗБРАНЬ РІДКІСНИХ І ЦІННИХ ВИДАНЬ ЯК ФАКТОР ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ІНФОРМАЦІЙНОГО РОЗКРИТТЯ ФОНДІВ НАУКОВОЇ БІБЛОТЕКИ РДГУ

Особливе місце серед пам'яток історії та культури посідають книги, які є матеріальним символом духовної скарбниці людства, виявленням його колективної пам'яті. Давні рукописні книги, стародруки, рідкісні та цінні видання пізнішого часу є культурним надбанням кожної країни, нації, її гордістю і багатством, духовним заповітом одного покоління іншому. Чи дійде цей духовний заповіт до наступних поколінь, багато в чому залежить від

ЗМІСТ

Жук Вікторія

СОЦІАЛЬНЕ ПАРТНЕРСТВО КАФЕДРИ
БІБЛІОТЕКОЗНАВСТВА І БІБЛІОГРАФІЇ РДГУ З ОБЛАСНОЮ
НАУКОВОЮ МЕДИЧНОЮ БІБЛІОТЕКОЮ м. РІВНОГО 3

Швецова-Водка Галина

БІБЛІОЛОГІЯ В СИСТЕМІ НАУКОВОГО ЗНАННЯ 4

Шатрова Марина

ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ ЗА КНИГОЗНАВЧИМ НАПРЯМОМ
У РІВНЕНСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ ГУМАНІТАРНОМУ
УНІВЕРСИТЕТІ 8

Бандилко Лілія

ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «БІБЛІОТЕЧНОГО МАРКЕТИНГУ:
ІСТОРИКО-ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ» 12

Остапчук Юлія

СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ «СОЦІАЛЬНІ
КОМУНІКАЦІЇ» ДЛЯ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
«КНИГОЗНАВСТВО, БІБЛІОТЕКОЗНАВСТВО І
БІБЛІОГРАФІЯ» 16

Постельжук Олена

ВЕБ-САЙТ БІБЛІОТЕКИ ЯК РЕЗУЛЬТАТ ЇЇ ІНФОРМАЦІЙНО-
АНАЛІТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ 19

Рудіон Юлія

ДОВІДКОВО-БІБЛІОГРАФІЧНИЙ ФОНД РІВНЕНСЬКОЇ
ОБЛАСНОЇ БІБЛІОТЕКИ ДЛЯ МОЛОДІ 23

Бондар Ірина

ПОВНОТЕКСТОВІ БАЗИ ДАНИХ БІБЛІОТЕК УКРАЇНИ 28

Федорова Марина КРАЄЗНАВЧИЙ ДБА ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ УНІВЕРСАЛЬНОЇ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ ІМ. І. П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО	32
Марчук Наталія ІНФОРМАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ РДГУ НА ДОПОМОГУ САМОСТІЙНІЙ РОБОТІ СТУДЕНТІВ	37
Купрунець Валентина ПАСПОРТИЗАЦІЯ КНИЖКОВИХ КОЛЕКЦІЙ ТА ЗБРАНЬ РІДКІСНИХ І ЦІННИХ ВИДАНЬ ЯК ФАКТОР ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ІНФОРМАЦІЙНОГО РОЗКРИТТЯ ФОНДІВ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ РДГУ	41
Ковальчук Аліна ВИДАННЯ ХУДОЖНЬОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ ДІТЕЙ, ЯК ОДИН З НАПРЯМІВ ДІЯЛЬНОСТІ СУЧАСНИХ ВИДАВНИЦТВ УКРАЇНИ	45
Бужанська Тетяна ЕЛЕКТРОННІ БАЗИ ДАНИХ НА САЙТІ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ УНІВЕРСАЛЬНОЇ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ	49
Павук Світлана СУЧАСНИЙ РОЗВИТОК ЛЬВІВСЬКОЇ ЦЕНТРАЛЬНОЇ МІСЬКОЇ БІБЛІОТЕКИ ІМ. Л. УКРАЇНКИ	52
Косковецька Віта СУЧАСНИЙ СТАН ДІЯЛЬНОСТІ ШЕПЕТІВСЬКОЇ ЦЕНТРАЛЬНОЇ РАЙОННОЇ БІБЛІОТЕКИ ІМ. М. КОЦЮБІНСЬКОГО	54
Яцук Марія ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ДОВІДКОВО-БІБЛІОГРАФІЧНОМУ ОБСЛУГОВУВАННІ ВІДВІДУВАЧІВ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ УНІВЕРСАЛЬНОЇ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ	57

Миронюк Александра МАРКЕТИНГ ЯК СТРАТЕГІЧНА ОСНОВА РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ БІБЛІОТЕКИ	59
Войцеховська Марія ДІЯЛЬНІСТЬ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ БІБЛІОТЕКИ ДЛЯ МОЛОДІ ЯК ІНФОРМАЦІЙНОГО ТА ВИХОВНОГО ЦЕНТРУ	63
Жук Валентина СЬОГОДЕННЯ БІБЛІОТЕКИ РІВНЕНСЬКОГО ТОРГОВО-ПРОФЕСІЙНОГО ЛІЦЕЮ	65
Мілясевич Ірина ВОЛИНСЬКА ПРЕСА У ДОРЕФОРМЕННИЙ ПЕРІОД (30-і — поч. 60-х рр. ХІХ ст.)	68
Іконена Тетяна ІСТОРІЯ ВИНИКНЕННЯ СОКИРЯНСЬКОЇ РАЙОННОЇ БІБЛІОТЕКИ ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ	71
Соловей Христина ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ІЗЯСЛАВСЬКОЇ ЦРБ	74
Головчак Марія ІСТОРІЯ І СУЧАСНИЙ СТАН БІБЛІОТЕКИ-ФІЛІЇ № 4 ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ЦБС	77
Романчук Олена ІСТОРІЯ ПЕРШОЇ БІБЛІОТЕКИ В м. НОВОГРАД- ВОЛИНСЬКИЙ	78
Левчук Галина ІСТОРІЯ І СУЧАСНІТЬ БІБЛІОТЕК м. КЛЕВАНЬ РІВНЕНСЬКОГО РАЙОНУ	80

Мосійчук Тетяна ІСТОРІЯ І СЬОГОДЕННЯ МІЗОЦЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ БІБЛІОТЕКИ	82
Трачук Ірина РОЗВИТОК БІБЛІОТЕКИ КРЕМЕНЕЦЬКОГО ОБЛАСНОГО ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНОГО ІНСТИТУТУ ім. Т. ШЕВЧЕНКА	84
Пальоха Оксана З ІСТОРІЇ СТАНОВЛЕННЯ БІБЛІОТЕКИ ПЕДАГОГІЧНОГО КОЛЕДЖУ ім. А. Ю. КРИМСЬКОГО м. ВОЛОДИМИРА- ВОЛИНСЬКОГО	87